

звалищного газу з полігону твердих побутових відходів "Дальницькі кар'єри"
/Режим доступу: <http://rai51.org.ua/app/efroo/agric/1312817963.pci>

2. Час Київщини [Електронний ресурс] Соломка О. 20 мільйонів доларів
в українські смітники/Режим доступу : <http://spazk.pei/?p=16142>

3. ТІС Еко [Електронний ресурс]: Вплив полігонів ТПВ на навколишнє "
середовище/ Режим доступу:
[http://iizsoxot.ua/in\(iex.pbr?orion=cot_copreni&Ule^=agii1e&i<i=61&iet1\(1=i11&1ap\\$=ik](http://iizsoxot.ua/in(iex.pbr?orion=cot_copreni&Ule^=agii1e&i<i=61&iet1(1=i11&1ap$=ik)

Лапенко Тарас
к.т.н., доцент
Прасолов Євген
к.т.н., професор
Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава

ПІДГОТОВКА МЕХАНІКІВ АПК

Праця інженера-механіка АПК складна, предметом якої є технологічний процес та інформація в різних формах прояву.

Покращити якість знань з охорони праці при підготовці інженерів-механіків АПК - основне завдання згідно наказу МОНУ, МНС та Держгірпромнагляду України [1,2].

Огляд стану травматизму дозволяє умовно із загального обсягу виділити причини, що складають: організаційного характеру - 70%, технічного -15% санітарно-гігієнічного - 10%. Фахівці прийшли до висновку, що нещасні випадки зі смертельними наслідками в АПК зумовлені рядом причин недостатнім рівнем підготовки керівників і працівників відповідних служб з питань охорони праці, значною зношеністю засобів виробництва, неналежний контроль за станом безпеки та відсутність засобів індивідуального захисту у працівників.

Аналіз праці інженера-механіка АПК і вимог до його підготовки вимагає підвищення якості викладення дисципліни «Охорони праці в галузі», з використанням ефективних сучасних форм і методів навчання.

Основна вимога до інженера-механіка АПК конкретизується в освітніх закладах і під впливом, якої формується у майбутнього фахівця соціальна і світоглядна позиція в суспільстві. Якість підготовки спеціаліста надасть можливість швидко пройти професійну адаптацію і вдалий наступний ріст по

шаблям ділової кар'єри.

Тривалість ділової активної трудової професійної діяльності складає в середньому десь 30...35 років. Зрозуміло, що ділова кар'єра інженера-механіка завжди вирізняється індивідуальністю. Додаткову освіту отримують в зв'язку з можливою зміною функцій та місця в системі управління або за бажанням інженера-механіка (магістратура, аспірантура). Експлуатація техніки - це сукупність засобів, способів і методів, які спрямовані на ефективне використання та забезпечення працездатності, безпеки й екологічності.

Інженер-механік АПК, здатний до самостійної управлінської, організаційної та дослідницької роботи у сфері експлуатації техніки. Такий фахівець згідно фундаментальної та спеціальної підготовки з часом може здійснювати науково-дослідну, навчально-виробничу, проектно-конструкторську, виробничо-управлінську, експлуатаційно-технічну та сервісну професійну діяльність.

Згідно з державним освітнім стандартом до інженера-механіка, висуваються вимоги до освіченості фахівця з загальноосвітніх та спеціальних дисциплін за відомою схемою: знати і уміти використовувати: мати уявлення й досвід. Це конкретизується в навчальних планах, програмах, практиці підготовки і можна звести в ряд блоків.

До загальної культури, соціальної і гуманітарної спрямованості, професійної і суспільної діяльності відносять: повагу до Конституції та дотримання законів; пріоритетність особистості, прав, життя і здоров'я людини; високий моральний, культурний, професійний рівень та активність у трудовому колективі; уміння відстоювати свою позицію та письмово й усно викладати думки та пропозиції.

Професійні знання й навички включають: знання мети та місця Інженерно-технічного складу, основ та змісту законодавства АПК; розуміння економічних методів і механізмів управління сільськогосподарськими підприємствами; знання сучасної техніки, технологічного устаткування, процесів і методів технічної експлуатації, ремонту, збереження; уміння організувати робоче місце з гідним зовнішнім виглядом та вимогами з техніки безпеки і охорони праці; виконання обов'язків та прав персоналом відповідно по трудового законодавства; володіння методами економічного та інженерно-технологічних розрахунків; та ведення нормативного аналізу сфери діяльності.

До умінь приймати управлінські та інженерні рішення відносять: знання прав і обов'язків, завдань підрозділу і його місце в системі керування підприємством; уміння передбачити появу нових проблем і неузгодженостей на основі наукового прогнозування; формулювання власної мети і завдання з визначенням та поділом перспективних та оперативних цілей підрозділу.

В уміння впроваджувати рішення та працювати з персоналом включаються: постановка завдань та формулювання мети з регулярним і конкретним контролем виконання; володіння діловим стилем праці, тактовність та вимогливість з підлеглими, використання і узагальнення нормативної

ініціативи та активності персоналу; відкрите та справедливе матеріальне та моральне заохочення чи покарання підлеглих.

Професійний ріст та адаптація до виробництва можливий при динамічності знань: фахівця при гнучкості та адаптивності, системності поглядів і методів роботи та розуміння основних закономірностей що діють у галузі; з умінням узагальнювати і використовувати вітчизняний і закордонний досвід; при активній участі у семінарах, виставках, конференціях з самокритичністю і систематичністю підвищення власної кваліфікації з умінням вчитися та самооцінкою та конкурентоспроможністю на ринку праці в міру накопичення професійних знань, навичок і умінь.

Державними вимогами визначено загальний обсяг навчального часу для предмету «Охорона праці в галузі» у навчальних планах підготовки магістрів який складає не менше 36 академічних годин. У навчальній програмі подано загальні вимоги щодо знань, умінь, структури і змісту та переліку рекомендованої літератури, а для інженерів-механіків АПК слід це передбачити в робочих програмах нормативної дисципліни.

Метою вивчення дисципліни полягає у формуванні у магістрів і спеціалістів умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності співробітників у виробничих умовах з урахуванням досліджень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду; формуванні відповідальності у фахівців за колективну та власну безпеку і в усвідомленості нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням вимог безпеки праці.

Магістри, спеціалісти АПК, засвоївши програму навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» мають бути здатними вирішувати професійні завдання з урахуванням вимог охорони праці та володіти основними професійними компетенціями у науково-дослідній, технологічній, проектній, консультативній діяльності.

Інженер-механік АПК, пройшовши вказані етапи підготовки буде готовий до професійної діяльності на первинній посаді з питань охорони праці. З часом, разом з досвідом роботи він буде покращувати знання, відпрацьовувати навички, вміння та в процесі після вузівської та самостійної підготовки.

Відомо, що від якісної роботи служби, яка забезпечує технічну експлуатацію техніки залежить:

- зменшення забруднення довкілля відходами при збереженні, заправленні, технічному обслуговуванні і ремонті;
- безпека на дорогах, кількість дорожньо-транспортних пригод та нещасних випадків і професійних захворювань працівників інженерно-технічної служби.

Запорукою створення безпечних і нешкідливих умов праці та збереженні здоров'я і життя працюючих при проектуванні, експлуатації, обслуговуванні, ремонті, модернізації та утилізації техніки є якісна підготовка інженера-

механіка з питань охорони праці.

Заходи по охороні праці з передбаченням системи організаційних і технічних заходів, що упереджують вплив на працюючих небезпечних виробничих факторів.

Організаційні заходи - це правильна організація роботи, навчання, контроль і нагляд за охороною праці; дотримання трудового законодавства і галузевих нормативних актів про охорону праці; проведення пропаганди охорони праці; організація планового-попереджувального ремонту, устаткування, технічних оглядів і випробувань транспортних і вантажопідйомних засобів, судин що працюють під тиском.

Література

1. Про захист населення і території від надзвичайних ситуацій технологічного та природного характеру: закон України № 1809 — III від 08.06.2000 // Відомості Верховної Ради. - 2000. - № 40. - ст. 337. - <http://mns.gov.ua/lams>.
2. Про організацію та вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України: наказ МОНУ, МНС та Держгірпромнагляду № 969/922/216 від 21.10.2010. №969// БЖД. 2011. - №4. - С. 4-5.
3. Методичні вказівки щодо розробки розділу «Охорона праці та безпека у надзвичайних ситуаціях» у дипломних проектах (роботах) студентів випускних курсів університету / В.П. Матейчик. - К.: НТУ, 2011. - 68 с.